

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33329
Nom	Psicologia clínica infanto-juvenil
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2022 - 2023

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1319 - Grau de Psicologia	Facultat de Psicologia i Logopèdia	4	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1319 - Grau de Psicologia	28 - Psicologia Clínica Infanto-juvenil	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
MARTINEZ BESTEIRO, ELVIRA	295 - Personalitat, Avaluació i Tractaments Psicològics

RESUM

L'assignatura **Psicologia Clínica Infanto-juvenil** té un caràcter introductor, el desenvolupament dels temes es realitzarà de manera general. Per això, es consideraran els continguts bàsics de cadascun dels trastorns a més de l'avaluació i tractament.

El programa teòric està articulat en dos parts. **La primera part** té com a **primer objectiu** realitzar una introducció a l'assignatura, en què s'exposen els temes relacionats amb el concepte, mètode i història. També s'introdueixen continguts generals sobre els processos cognitius implicats, el diagnòstic i les classificacions dels trastorns mentals. **La segona part** té com a **segon objectiu** l'estudi de les psicopatologies més importants que es produeixen en els diferents processos mentals i en l'activitat en la infància y adolescència.

En les dos parts teòriques es faran **pràctiques** que constitueixen el **tercer objectiu**, i tenen la missió d'assentar els coneixements adquirits en la part teòrica. Per això es realitzaran anàlisis de problemes i situacions reals relacionades amb la salut mental. Amb la finalitat de promoure la reflexió crítica sobre els processos de salut i malaltia en la infància i adolescència.

El **quart objectiu** se centra en la presentació i anàlisi de casos o problemes, tot guardant i respectant sempre les normes fonamentals de l'ètica professional, plasmades en el Codi Deontològic del Psicòleg. Aquesta assignatura és bàsica per a qualsevol activitat professional.

CONEXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Ès recomanable que l'alumne tinga superades:

Assignatures de primer curs: Psicologia del Cicle Vital I i II.

Assignatures de segon curs: Avaluació psicològica, Trastorns del desenvolupament i dificultat de l'aprendentatge.

Assignatures de tercer curs: Psicopatologia, Intervenció i tractaments psicològics.

COMPETÈNCIES

1319 - Grau de Psicologia

- Conèixer les obligacions deontològiques de la psicologia i ajustar-s'hi
- Conèixer els diferents enfocaments que han contribuït al desenvolupament històric de la psicologia clínica infantojuvenil i la seua influència en la producció del coneixement i de la pràctica professional de la psicologia en l'àmbit de la salut mental.
- Conèixer la simptomatologia característica dels diferents trastorns mentals i del comportament, les seues causes, factors que incideixen en el seu manteniment, així com conèixer els sistemes internacionals de classificació, avaluació i diagnòstic dels trastorns mentals i del comportament.
- Saber accedir i utilitzar les diferents fonts documentals de la psicopatologia infantojuvenil, mostrar un domini de les estratègies necessàries per accedir a la informació i valorar la necessitat d'actualització documental.
- Conèixer els diversos camps d'aplicació de la psicologia clínica infantojuvenil, les seues possibilitats i límits, i la necessitat de col·laboració interdisciplinària amb altres àrees i professionals de la salut mental.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

1. Identificar i analitzar els elements i variables implicats en els trastorns mentals
2. Tenir adquirits els conceptes bàsics de **Psicologia Clínica infanto-juvenil**.
3. Maneig bàsic dels sistemes nosològics i de classificació internacionals oficials dels trastorns mentals i del comportament.
4. Aplicació dels coneixements bàsics a supòsits pràctics.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Unitat temàtica I: Introducció a la psicologia clínica infanto juvenil

Tema 1: Història i concepte de la Psicologia Clínica Infanto-juvenil.

Tema 2: L'avaluació psicològica en la infància i l'adolescència

Tema 3: Introducció a la intervenció en la infància i l'adolescència.

Tema 4: El dibuix infantil com instrument diagnòstic y terapèutic

2. Unitat temàtica II: Avaluació, diagnòstic i aproximació terapèutica dels principals trastorns de la infància.

Tema 5: Trastorns de la conducta alimentària.

Tema 6: Trastorn del control de l'esfínter.

Tema 7: Trastorns per hiperactivitat.

Tema 8: Trastorns per ansietat.

Tema 9: Traumes y estressors: repercussions psicopatològiques en xiquets i adolescents

Tema 10: Trastorns depresius.

Tema 11: Esquizofrènia infantil

Tema 12: L'autisme.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	45,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	2,00	0
Elaboració de treballs en grup	5,00	0
Elaboració de treballs individuals	5,00	0
Estudi i treball autònom	25,00	0
Lectures de material complementari	5,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	5,00	0
Preparació de classes de teoria	5,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	2,50	0
Resolució de casos pràctics	12,00	0
Resolució de qüestionaris on-line	1,00	0
TOTAL	112,50	

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia serà activa i participativa, de manera que les classes seran teòriques pràctiques, per potenciar l'aprenentatge significatiu dels coneixements implicats. Així, de cada un dels temes es realitzarà una presentació conceptual, discussió dels continguts proposats, i aplicació a propostes pràctiques dels continguts i aprenentatges realitzats. Amb la finalitat que l'alumne adquireixi les competències pròpies de la matèria.

Entre les tècniques instruccionals bàsiques destaquen: (1) Exposicions i presentacions dels continguts de la matèria, (2) Realització d'activitats de caràcter pràctic (estudi de casos, debat i anàlisi de textos), (3) Tutories grupals programades, (4) Preparació de treballs de forma autònoma, elaboració i presentació d'informes de les pràctiques realitzades a l'aula (individuals i en grup), (5) Avaluació formativa i sumativa.

L'ús de dispositius mòbils, tauletes i ordinadors portàtils estarà a la disposició de la metodologia docent proposta per cada professor/a.

AVALUACIÓ

SISTEMES D'AVAUACIÓ I PONDERACIÓ

L'avaluació de l'alumnat es basarà en els següents apartats, tant en primera com en segona convocatòria:

- 1.- Valoració de continguts teòrics i pràctics mitjançant proves escrites objectives, de preguntes curtes, o d'acompliment de destreses (70%)
- 2.- Valoració de treballs que impliquen que l'alumne ha desenvolupat competències de coneixement, comprensió i aplicació dels continguts de l'assignatura que constituirà el 15% de la nota final. Aquest percentatge podrà incloure treballs lliurats en la classe en finalitzar la sessió presencial, treballs lliurats al llarg del curs dins del termini establert per a cada cas, i presentacions públiques, individuals o grupals fetes en classe (recuperable en segona convocatòria realitzant un examen sobre un cas).
- 3.- Participació activa en les activitats fetes dins o fora de l'aula, i motivació per la qualitat dels resultats de l'aprenentatge (15%) (recuperable en segona convocatòria entregant les activitats).

REQUISITS MÍNIMS

- Per a superar l'assignatura, és necessari assolir un domini mínim del 50% en cadascun dels apartats d'avaluació.

ADVERTIMENT

La còpia o el plagi manifest de qualsevol tasca que forme part de l'avaluació comporta la impossibilitat de superar l'assignatura, i pot suposar el sotmetiment immediat als procediments disciplinaris oportuns.

Cal tenir en compte que, d'acord amb l'article 13. d) de l'Estatut del'estudiant universitari (RD 1791/2010, de 30 de desembre), és deure de l'estudiant abstenir-se d'utilitzar, o de cooperar en la utilització, de procediments fraudulents en les proves d'avaluació, en els treballs que es realitzen o en documents oficials de la universitat.

En horari de tutoria, el professor podrà requerir entrevistes individuals o en grup, amb la finalitat de verificar el grau de participació i d'assoliment dels objectius fixats per a qualsevol tasca desenvolupada. El fet de no acceptar aquesta verificació comporta no superar la tasca o activitat en qüestió.

Davant pràctiques fraudulentes es procedirà segons allò establert pel Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes a la Universitat de València (ACGUV 123/2020):
<https://www.uv.es/sgeneral/Protocols/C83.pdf>

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

Es tindran en compte les directrius del "Reglament d'Avaluació i Qualificació de la Universitat de València per a Títols de Grau i Màster. Aprovat en Consell de Govern de 20 de maig de 2017" (ACGUV 108/2017)

La qualificació dels estudiants s'ha de realitzar d'acord amb el RD 1125/2003. Basant-se en aquest, els resultats corresponents a les diferents activitats d'avaluació, així com el resultat final obtingut per l'estudiant en l'assignatura del pla d'estudis, s'han de qualificar en una escala numèrica de 0 a 10, amb expressió d'un decimal, a la qual pot afegir-se la seua corresponent qualificació qualitativa, segons s'indica a continuació:

0

- ≤ Suspens < 5
- 5 ≤ Aprovat < 7
- 7 ≤ Notable < 9
- 9 ≤ Excel·lent ≤ 10

S'atorgara Matricula d'honor a l'alumnat amb màxima nota que supere un examen sobre un cas practique

RESUM: LA NOTA FINAL ÉS FORMADA

- 1.- La qualificació de l'examen, suposa el 70% de la qualificació final
  - 2.- Els informes obligatoris, suposen el 15% de la qualificació final (recuperable en segona convocatòria entregant les activitats)
  - 3.- Les activitats pràctiques, suposen un 15% de la qualificació final (recuperable en segona convocatòria realitzant un examen sobre un cas)
- Per superar l'assignatura en 1^a o 2ª convocatòria, l'alumne ha de: Superar el / els exàmens: mínim de 3,5 sobre 7. Realitzar i superar tots els informes obligatoris: mínim de 0,75 sobre 1,5. Realitzar i superar almenys el 50% de les activitats: mínim 0,75 sobre 1,5.
- Els informes seran presentats, com a màxim, quinze dies després que se sol·liciti a classe la seva realització.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- A.P.A.(2014). DSM-5. Manual diagnóstico y estadístico de los trastornos mentales. Madrid: Editorial Médica Panamericana
- Barrio del, M.V.(2002). Emociones infantiles. Evolución, evaluación y prevención.Madrid:Pirámide.
- Barrio,del M.V.(2002). Evaluación psicológica en la infancia y la adolescencia. Madrid:UNED.
- Caballo, V.E. y Simón,M.A.(2001). Manual de Psicología Clínica Infantil y del adolescente. Trastornos específicos. Madrid:Pirámide.
- Comeche Moreno,M.I., Vallejo Pareja,M.A.(2012). Manual de terapia de conducta en la infancia. Madrid:UNED
- González,M.T.(2011). Psicología clínica de la infancia y de la adolescencia. Aspectos clínicos, evaluación e intervención.Madrid:Pirámide
- González,R.(2000). Psicopatología del niño y del adolescente.Madrid:Pirámide.
- González,R., Montoya-Castilla,I.(2015). Psicología Clínica Infanto-juvenil.Madrid:Pirámide
- Maganto.C., Amador,J.A. y González,R.(2001). Evaluación psicológica en la infancia y la adolescencia. Casos prácticos. Madrid:TEA
- Martorell,M.C. y González,R.(1997). La entrevista psicológica. Madrid:Síntesis.
- Mendez,F.J.(2000). Miedos y temores en la infancia.Madrid:Pirámide
- Pérez.M., Fernández,J.R., Fernández,C., y Amigo,I.(2006). De tratamientos psicológicos eficacesIII. Infancia y adolescencia.Madrid:Pirámide
- Rice,Ph.F.(1999). Adolescencia. Desarrollo, relaciones y cultura.Madrid:Prentice Hall.

- Toro,J.(1992). Enuresis: causas y tratamiento.Barcelona:Martínez-Roca.
- Triades,M.V.(2002).Estrés en la infancia.Madrid:Narcea

Complementàries

- -A.P.A. (2016): DSM-5: Libro de casos. Barcelona: Editorial Medica Panamericana
- Amador, J.A., Forns, M. y González, M. (2010). Trastorno por déficit de atención con hiperactividad (TDAH). Madrid. Síntesis.
- Faber, A., y Mazlish, E. (2002). Cómo hablar para que sus hijos le escuchen y cómo escuchar para que sus hijos le hablen. Barcelona. Medici.
- Fonseca-Pedrero, E. (2021). Manual de tratamientos psicológicos: infancia y adolescencia. Madrid: Pirámide.
- Huebner, D. (2008). Qué puedo hacer cuando me preocupo demasiado. Un libro para niños con ansiedad. Madrid: Tea Ediciones.
- Méndez, F.J. (2006). Terapia psicológica con niños y adolescentes: estudio de casos. Madrid. Pirámide.